

Nivi Olsen
Medlem af Inatsisartut, Demokraterne

27-01-2017
Sagsnr.
Dok.nr. 4357590

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Vedr. § 37 spørgsmål nr. 025, om uddannelser på grønlandsk

Kære Nivi Olsen,

Du har stillet en række spørgsmål vedr. uddannelser på grønlandsk, som jeg vil besvare i nedenstående.

Spørgsmål 1: *Naalakkersuisoq for Uddannelse har flere gange givet udtryk for at det skal være muligt at gennemføre en uddannelse for eksempel seminarieuddannelsen selv om man kun kan Grønlandsk. Naalakkersuisut bedes udarbejde en liste med uddannelser som man ønsker skal kunne gennemføres udelukkende ved brug af grønlandsk.*

Svar: Der står således i koalitionsaftalen: "Der skal arbejdes for at rent grønlandsksprogede borgere kan tage sig en uddannelse". Koalitionsaftalen pålægger mig som Naalakkersuisoq at realisere denne politiske målsætning. Der er allerede en række uddannelsesinstitutioner samt erhvervs- og brancheskoler i vort land, der allerede underviser enten helt eller delvist på grønlandsk. Dette kræver naturligvis faglærere, som behersker både grønlandsk og dansk. Dette kræver også, at der er udviklet to-sprogede undervisningsmidler.

Flere af erhvervs- og brancheskolerne har allerede gjort en indsats for at oversætte en del af fagbøgerne, så de elever, der ikke behersker dansk, også kan følge med i undervisningen og færdiggøre deres uddannelse. Blandt dem kan nævnes KTI, Perorsaanermik Ilinniarfik, Imarsiornermik Ilinniarfik Paamiut og Niuernermik Ilinniarfik i Qaqortoq.

Det er dog først og fremmest på grunduddannelsesniveau, at det grønlandske sprog benyttes i undervisningen. Når den enkelte elev skal videre, f.eks. på et hovedforløb, vil det ofte også være nødvendigt med kundskaber i dansk og/eller engelsk.

Naalakkersuisut ønsker, at de uddannelsessøgendes sprog i højere grad bliver anvendt i uddannelserne. Dette ønske kan realiseres, når flere grønlandsksprogede uddannelsessøgende har gennemført højere uddannelser, og når vi bliver i stand til at tilbyde bedre

sprogundervisning.

Naalakkersuisut har en interesse i at andre uddannelser, som ikke nævnt tidligere, på sigt kommer til at anvende grønlandsk som undervisningssprog.

Spørgsmål 2: *Hvordan vil Naalakkersuisut realisere, at uddannelserne på ovennævnte liste skal kunne gennemføres udelukkende ved brug af grønlandsk, og hvad vil man estimere, at det kommer til at koste?*

Svar: I folkeskolen er undervisningssproget både grønlandsk og dansk. I Ilinniarfissuaq er der erfaring med at anvende grønlandsk ifm. eksaminer. Dette sikres ved, at den studerende søger om at anvende sit modersmål under eksaminationen. Udfordringen ligger således i, at der fortsat skal afsluttes fag, som fordrer anvendelse af dansk og engelsk. Naalakkersuisut har vilje til, i samarbejde med Ilinniarfissuaq, at udvide mulighederne for at rent grønlandsksprogede studerende får mulighed for at gennemføre uddannelsen.

For at kunne udbyde en uddannelse på grønlandsk, skal der bruges fagligt og pædagogisk dygtige undervisere. Man kan ansætte færdiguddannede grønlandsksprogede lærere, men man kan også vælge at ansætte en ikke-færdiguddannet person (dvs. en der ikke er kandidat), og så betale vedkommendes efteruddannelse. Dette vil kræve minimum 2 årsværk, hvis der er tale om en kandidatuddannelse. Derefter skal der opbygges en didaktisk kompetence gennem mindst et komprimeret årsværk. Det vil sige i alt 3 årsværk til en værdi af ca. 1,3 mio. kr.

Den didaktiske uddannelse kan endnu ikke tages i Grønland, men Naalakkersuisut vil på sigt åbne op for den mulighed, at man kan tage en diplomuddannelse eller en kandidatgrad i didaktik med dansksprogede materialer. En sådan efteruddannelse vil formentlig koste 4 årsværk, svarende til ca. 1,7 mio. kr.

Den største udfordring vil dog være at sørge for, at der undervises med hjælp af tidssvarende materialer. Undervisningsmaterialer skal kunne følge med forskningen, der er i konstant udvikling. Grønland er endnu ikke leveringsdygtige i forskning på mange af områderne.

Det tager mindst 3 år at uddanne en grønlandsk forsker, og skal der være mindst en inden for hvert fagområde, vil der være tale om minimum 18 årsværk i alt. Det vil koste i omegnen af 7,5 mio. kr.

Hvis man går ud fra, at en studerende på læreruddannelsen læser ca. 60 sider pr. ECTS-point, vil det for hele bacheloruddannelsen løbe op i knap 14.500 sider pr. fag. Det vil koste ca. 2,9 mio. kr. at oversætte. Med ca. 15 fag at vælge imellem, skal der derfor afsættes i omegnen af 43 mio. til at oversætte det materiale, der bliver anvendt på læreruddannelsen i dag. Når der så på et senere tidspunkt udgives nye materialer baseret på ny forskning, vil der igen være behov for oversættelse.

Spørgsmål 3: *Naalakkersuisoq for Uddannelse har flere gange givet udtryk for, at man skal kunne gennemføre en ungdomsuddannelse som eksempelvis GU selv om man kun kan grønlandsk. Hvordan vil Naalakkersuisut sikre, at der er undervisningsmateriale og lærerkræfter til denne vision og hvad estimerer man, at denne vision vil koste at føre ud i*

livet?

Svar: Ifølge gældende lovgivning på gymnasieområdet kan undervisning og eksamen i gymnasiet foregå på flere sprog, herunder både grønlandsk, dansk og engelsk. På den måde udstyrer man studenter fra GUX med sprogkompetencer, der ruste dem til videre uddannelser på flere sprog, både her i landet og ude i verden.

Udover at GUX arbejder for at styrke de generelle sproglige kompetencer i grønlandsk, dansk og engelsk, så arbejdes der også for, at undervisningsmaterialet understøtter den flersproglige kompetenceopbygning. Det kan være i form af materialer, der eksisterer fuldt ud på eksempelvis både grønlandsk og dansk, eller hvor der er forklarende tekstbokse på forskellige sprog.

Der arbejdes desuden med andet- og fremmedsprogs-pædagogik således, at undervisningen bliver så effektiv som muligt, på trods af forskellige modersmål. Fagene grønlandsk og dansk samarbejder 20 % af undervisningstiden, så der skabes sammenhæng mellem sprogene og så de sproglige kompetencer også udvikles ad den vej. På GUX-Nuuk har man eksempelvis indført, at alle elever skal opnå engelsk på minimum B-niveau. Dette gøres bl.a. ved en særlig indsats med dobbeltlærerordninger, hvor det er nødvendigt.

GUX oplever en stigning i antallet af dobbeltsprogede lærere, og man tilbyder desuden ofte stillinger med opkvalificeringsmuligheder til kandidater, der ikke endnu har opnået endelig faglig kompetence. Der er således mulighed for, at de lærere, der er ansat i uddannelsesstillinger og er på vej til at opnå faglig kompetence, kan tage en Akademisk Diplomuddannelse eller Masteruddannelse i faget grønlandsk.

Spørgsmål 4: *Hvordan hænger disse grønlandiseringsønsker fra Naalakkersuisoq for Uddannelse sammen med den nuværende uddannelsesplan?*

Svar: Det er Naalakkersuisuts overbevisning, at de menneskelige ressourcer i vores land skal bane vejen for et fremtidigt selvberende Grønland. En vigtig del af ønsket om et selvberende Grønland er uddannelsesprogrammet, der består af Naalakkersuisuts Uddannelsesstrategi samt Uddannelsesplan II.

Uddannelsesstrategiens overordnede mål er, at 70 % af årgangene, der afsluttede folkeskolen i 2015, skal opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse inden de fylder 35 år. Uddannelsesplan II følger strukturen fra Uddannelsesstrategien, og den lister målene for hvert uddannelsesområde efterfulgt af initiativer, der bidrager til at nå målene.

Uddannelsesplanen er ikke en plan, der indeholder alle initiativer, der skal gennemføres over de næste 10 år, men er derimod en dynamisk plan, der bliver opdateret årligt. Dette giver en handlefrihed til at imødekomme nye udfordringer og justere planen, hvor det er nødvendigt.

I 2015 var andelen af unge i alderen 16-18 år, der står udenfor uddannelsessystemet (også kaldet Ungemålgruppen), på 59 %. Hvis vi skal mindske denne gruppe unge, skal vi sørge for, at uddannelsessystemet gør det muligt for alle at tage en uddannelse. Koalitionen vil udvide de rent grønlandsksprogedes uddannelsesmuligheder. Denne mulighed afskærer ikke borgerne at lære andre sprog, men giver mulighed for de rent grønlandsksprogede borgere at

gennemføre en uddannelse.

Spørgsmål 5: *Hvordan hænger disse grønlandiseringsønsker fra Naalakkersuisoq for Uddannelse sammen med den udvikling som vort samfund befinder sig i med fokus på brancher som eksempelvis turisme og råstofudvinding, hvor det er nødvendigt at kunne andre sprog end grønlandsk for at få et job?*

Svar: Ansøgere til erhvervsuddannelser indenfor f.eks. råstof eller turismeområderne, skal være i besiddelse af nødvendige kundskaber i dansk og engelsk. Under uddannelsen bliver eleverne også undervist i brancherettet dansk og engelsk. Det er derfor ikke Naalakkersuisuts målsætning, at de ovennævnte uddannelser gennemføres udelukkende på grønlandsk.

Med venlig hilsen

Doris Jakobsen